

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschijnt s'dingsdags, s'donderdagdags en zaterdagdags. Men schryft in te Tongeren by M.-F. COLLÉE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, n^o 20, en by alle postdirecteurs. Alletoezending van brieven, annoucen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad.

„ „ „ 8 fr. buiten „
Een blad afzonderlyk 20 centimen.
De aankondigingen, per drukregel 15 „
De reclamen „ „ „ 25 „

By het zenden van aankondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in hetfransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laatste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren gegeven genieten voordeliger conditiën.

TONGEREN, DEN 28 JULY.

Men kan het zich niet ontveinen : de poolsche aen-gelegenheden nemen een tamelyk gevaerlyk aenschyn aen.

De wreedheden, door de russische veldheeren bevolen of gedoogd, mogen al door de tegenstanders van den Czar overdreven, en soms als middel van wreëwraek gepleegd worden ; zy ontroeren toch ten regte en grondig de openbare denkwyze.

Alle omwentelingen, gelyk alle oorlogen, geven aen-leiding tot buitensporigheden ; maer beklagelyk is het dat de vertegenwoordigers van een regelmatig bestuer die eenigzins schynen uit te lokken of billyken.

Rusland zou des te omzigtiger moeten zyn, daer de volken het ongelukkig Polen toegenegen zyn, en zekere mogendheden belang hebben, de zaak der verdrukten in handen te nemen.

Dat Engeland de rampzalige Hindoes, pligtig om voor hun vaderland de wapens te dragen, aen de muil van het kanon binde, en die zoo aen stukken schiete ; dat een fransch generaal een arabische weërlouzen volks-stam in deszelfs schuilplaats rooste of stikke, anderen alom stroope, ja over weinige weken, een fransch opper-bevelhebber uit het belegerde Puëbla vrouwen en kinderen niet late trekken en tegen de verdedigers hunner eigene nationaliteit de vreeselykste bedreigingen uite ; dat een Victor-Emmanuel de schrikkellykste verwoestingen en barbaerscheden in het overmeesterde Zuid Italië aenrigte ; Europa aenziet dat alles met een byna onverschillig oog. De geweldadigen vinden zelfs magtigen steun in de belangen en driften van menige volken.

Maer omtrent de poolsche zaak, is er byna eenstem-migheid van gevoelen en genegenheid. Garibaldi, gelyk de Paus, is haer verkleefd. En wat meer zegt ; hooge staetkundige belangen zyn op het spel.

De handel en wandel van het russisch beheer wordt dan ook bewaakt, ongunstig uitgelegd, zelfs overdreven. En wanneer het die vyandelyke geneidheid alom ontwaert, maekt het nog alle toegevingen vruchteloos, door wandaden te begaen, die alom afschuw verwekken !

Toegevingen, ja, en wyze toegevingen heeft het gedaen ; maer te laet. Men mistrouwt den alleenheerscher, die maer bedacht is, de eenheid van het ryk door eenheid van bestuer, tael en eeredienst, te handhaven. Polen, trots het stellige en het natuerlyke volken-regt verdeeld, ingelyfd, vertrappt, verwoest, uitgemoord, wil met zyne volle onafhankelykheid, vryheid van tael en godsdiens herwinnen.

De diplomatische tusschenkomst was tot hertoe niet gelukkig ; en Rusland zou zeer behendig mogen heeten, ware het niet dat protokollen hier van weinige gewigt zyn te vereffening van het geschil. Oostenryk afzonderen, andere vraegpunten opwerpen, de mogendheden verdeelen, intusschen den noodigen tyd winnen om den vyand te verpletteren : dat is wel het inzicht van den Czar.

Men kan het ook niet miskennen : hy heeft gelyk, zich over de tusschenkomst der mogendheden te verwonderen, die elders het beginsel der niet-tusschenkomst zoo hardnekkig vooruitzetten, ten hunnent aen de overmeesterde bevolking weigeren wat zy voor Polen eischen, en zelve de Weener verdragen vertrappen.

Maer het is niet genoeg, op papier tegen andere verdrukkers gelyk te behalen, of dezer bemerkingen zegpralend te weërlaggen. Het zoo derlyk geteisterde Polen wekt het medelyden van Europa op, biedt het fransche keizerryk eene gunstige gelegenheid aen, zynen invloed en ontwerpen door te zetten, en van dan af wordt het eene byzaak te weten, wie der diplomaten het behendigst redeneert. De volks-stem laet zich hooren, en geweld bealst bepaeldelyk.

Indien maer het poolsche vraegpunt geen voorwendsel ware voor de zelf- en heerschezucht, om andere volkdommen te vertrappen ! (Beurzen-Courant)

De Etoile belge verhaelt den volgenden trek van wylen M. Fontainas : Toen de gemeente-raed het verboden had

van honden in karkens te spannen, kwam er een persoon by M. Fontainas en zegde tot hem : Ik ben geruineerd, myn brave heer, het inspannen myner honden is myne broodwinning. Als my dat verboden wordt, blyft er voor my niets meer over dan in het water te springen. — Is het wel waar? vroeg de burgemeester. — Op myne eer, kreeg hy ten antwoord, en de persoon gaf zulke voldoende uitleggingen dat hy geen twyfel over de wezenlykheid zynner grieven het bestaen. — Wat gedaen! wat gedaen! zegde M. Fontainas. Ik kan er echter niets aen veranderen... Welnu, kom overmorgen terug.

Toen de man 's anderendaegs op het stadhuis kwam, ontving M. Fontainas hem met een onsteld gelaet. Er is niets aen te doen, zegde hy; gy moogt uwe honden niet meer inspannen... ik raed u aen ze te verkoopen. — Ze verkoopen! dan loop ik naer het kanael. — Doe dat vriend, maer als gy er heen loopt, gaet dan door die straat, treed het huis nummer... binnen, overhandig dees briefje en men zal u eenen ezel geven. — En dan? — En dan is die ezel voor u en gy zult hem in de plaets uwer honden kunnen inspannen.

Het is onmogelyk de verwondering van den armen man te beschryven. Een ezel voor my! riep hy, en dat voor niet! Oh, ik ga het in myne straat aen iedereen vertellen, en men zal u eene serenade komen geven. — Wacht u wel het aen iemand te zeggen, integendeel, als gy er van spreekt, ontleem ik u den ezel... Wat denkt gy dan wel! Als men wist dat ik ezels geef, aen hen die ik helet honden in te spannen, dan zou iedereen my op het lyf vallen en myn inkomen zou onvoldoende zyn.

Met dit middel dwong hy den man tot stilzwyzen. — MM. de burgemeester en de hoofdpastoor van St-Truiden, provincie Limburg, vergevers eener beurse, gesticht door Jan Duyfkens, van Hasselt, voor de godsgeloordeheid, maken hekend dat de gemelde beurs beschikbaer is, en dat de jongelingen, in welke voordeel zy openstaet, zyn : 1^o de nabestaenden des stichters ; 2^o de inwoners van St-Truiden ; 3^o die van Hasselt en 4^o die van Antwerpen. De belanghebbenden worden verzocht om hunne geschrevene aenvraag, postvry en gestaefd door de bewysstukken hunner regten, op te zenden aen de voormelde beursvergevers, vóór 15 augustus 1863.

— Naer wy uit eene goede bron vernemen, heeft Z. M. de koning Willem III de aenvraag van onze koninklyke Harmonie, om het muziek der grenadiers, onder de directie van M. Dunkler, te Antwerpen een concert te zien geven, niet kunnen toestaan. Waerschylyk zullen verschildige bezoeken van hooge persoonagien in den loop der volgende maend te 's llae op het Loo, die reis onmogelyk maken.

— Men schryft uit Gent, 24 july : Den volgenden brief uit Polen aen een student, die onze stad bewoont, is ons toegezonden :

« Sedert lang heb ik de begeerte u te schryven, maer daer ik aen den regter arm gewond ben, is my dit onmogelyk geweest. Ik verlaet nog het ziekbed niet; elken dag haelt men stukken lood en beentjes uit mynen arm. God weet hoeveel ik nog zal moeten afzien! Myne vrienden bezoeken my dikwyls en ik hoop het geluk te zullen hebben hen te zien tot den tyd dat wy de vrye zonen van een vry land zullen zyn. Dit ondersteunt mynen moed.

» Plewinski, Turczynowicz en Koutkowski zyn dood en rusten onder den grond van een verdrukt vaderland. De laatste was met my in den slag van Kobylanka : eensklaps zakt hy ineen, door twee kogels getroffen, een aen het hoofd en een aen de borst. Hy stierf als een held. Zyn laatste woord was : *Polen vry!* Ladislas heeft de linkerhand verloren en ik byna de regter. Onze andere gezellen zyn, God dank, welvarend! Degenen die door Oostenryk gevangen waren genomen, zyn reeds naer het oorlogstooneel terug gekeerd. Jules Roguski is een weinig ziek; hy heeft my gelast u eenen handdruk te zenden, in de hoop dat hy u weldra te Gent zal weerzien.

» Indien ik u niet meer schryf, gelief my te verschoonen, daer ik met myne linker hand en in myn bed moet schryven. Dit verontschuldigt my.

» Uw toegenegene
» MICHEL B. »

— *Fyn berekend.* — Wy lezen in een fransch blad : Een fransch statistikus, vestigt de aendacht der huisvaders op het gevaer dat zy loopen, om door de krinoline-woede geruineerd te worden. Hy heeft uitgecyferd, dat in Frankryk jaerlyks 20 miljoen vrouwkleeren gemaakt en versleten worden. Nu vordert de tegenwoordige omvang der krinoline dry ellen stoffaetje meer dan vroeger voor een kleed noodig was.

Dus worden er zestien miljoen ellen stof meer gebezigd,

dan uiterst noodzakelyk blyft, om eene vrouw aen te kleeden. Schat men nu door elkaer den prys van die stoffen op 2 francs per el, dan krygt men al een kapitaal van 150 miljoen. Maer dit is alles nog niet. Niemand draegt tegenwoordig minder dan twee rokken onder een kleedje.

Voor elke zyn weër dry el noodig, dus voor de twee zes ellen, aangewend over de twintig miljoen kleedjes, 120 miljoen ellen. Deze nu gerekend tegen 1 franc per el, geeft dit weër het cyfer van 120 miljoen francs. Voeg daer nu den prys der stalen veëren eens by, die door elkaer op 15 francs per rok kunnen worden gerekend, dan komt men nog eens tot 150 miljoen francs.

Summa summarum verslinden de krinolines in Frankryk alleen jaerlyks 420 miljoen francs.

— Men schryft uit Namen, 22 july : Ter peerdenloopen (leës *halsbrekeryen*), die alhier den 20 dezer plaats hadden, en welke werden bygewoond door Mgr den hertog van Brabant, zyn de ridders kapitein Haworth en Weelwrigt, van hun peerd gestort by den ierschen muur. Van den laatste, aen wien de peerdenloopen van verleden jaer reeds noodlottig waren geweest, was het peerd ouder hem gedood, maer de wonden des ryders zyn gelukkig zonder gevaer. De heer Heworth daerentegen, is twee ribben gebroken en de schouder verstuikt.

— Zaterdag rond 5 uren des namiddags, is de donder gevallen op eene hofstede te Houthave, bewoond door den landbouwer Van Hecke. Geheel de gevel van het huis is geborsten. De vrouw Van Hecke die met enige menschen in huis zat te klappen, is door den bliksem getroffen geweest. Haer regter kant is lam. De knecht in den stal was, is ook door het hemelsvuur geslagen geweest en had den arm gansch omgekeerd. De toestand der beide personen is gerustellend.

— Men schryft uit Breda, 23 july : De oogst van kerssen is dit jaer zeer groot. Uit enkele groote boomgaerden is voor ongeveer 1000 gulden afgeleverd.

— MIDDEL TEGEN HET VYT. — Men geeft een eenvoudigh middel om het vyt te genezen. Men plettert een deel slekten met derzelve huisjes tot eene stevige pap, welke men op den vinger legt. Drie uren nadien houdt de pyn geheel op; de pap droogt geheel uit en wordt er twintig uren nadien afgenomen. Men vervangt dezelve met versche, en dit doet men gedurende drie, vier of vyf dagen, na welke het vyt is verdwenen.

Politieke verrekkyker.

De westermogendheden zullen ditmael haestiger zyn dan den eersten keer om op de russische nota's te antwoorden. Oostenryk en Frankryk hebben hunne antwoorden al gereed, waervan zy de kopyen aen elkaer hebben medegedeeld. Engeland heeft nog niet geantwoord. Het wordt bevestigd dat er groote oneenigheden bestaen, nopens de poolsche kwestie, tusschen verschildige leden van het engelsch kabinet. Lord Palmerston en lord Russell vooral zyn van een verschildend gevoelen. De eerste kan de bewoordingen der russische depeche niet verkroppen, en hy verwyf, zoo het schynt, aen lord John Russell de diplomatische ongestaptheden, welke in de russische depeche voorkomen, uitgelokt te hebben door er op aen te dringen dat Engeland, in geen geval, voor de russische kwestie zou willen oorlog voeren. Die verklaring moet aen prins Gortschakoff dit regt laten wedervaren dat hy er behendiglyk heeft weten voordeel uit te trekken.

Men kan wel denken dat in zulke omstandigheden het antwoord van Engeland meer moeijelykheid bybrengt dan dit der andere mogendheden. Het engelsch volk schynt dit begrepen te hebben, en het heeft zich gehaest tot zyn gewoonen midden toevlugt te nemen om het gouvernement met den volkswil bekend te maken. Er zyn aenstonds nieuwe meetingen ten gunste van Polen in de byzonderste deelen des lands ingerigt. Eene dier meetingen is gisteren te Londen gehouden. De vergadering was zeer talryk en heeft met kracht zyne genegenheid voor Polen uitgedrukt, zy heeft met eenparigheid den oorlog gevraagd, en een lid van het Parlement, M. Mac Schelly, riep uit : « De oorlog is een groot onheil ; doch de onteering is nog een grooter onheil. » — Indien het engelsch gouvernement zyne politiek in dien zin verandert, voegde hy er by, zal het door de meerderheid der natie ondersteund worden.

In weerwil der onzekerheden van het engelsch kabinet, twyfelt men niet of het zal zich teenmael verstaan met Frankryk en Oostenryk.